

Pracují jako jeřábnice i svářečky

Více než 400 žen aktuálně pracuje v českých jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín. Ještě v roce 2023 jich bylo 317. Vedle chemiček, fyziček nebo inženýrek stále častěji působí také v provozních a technických profesích, například jako jeřábnice, svářečky, operátorky nebo specialistky údržby. Šest jeřábnic v Dukovanech denně manipuluje s technologiemi o hmotnosti až 125 tun.

Žen v jaderných elektrárnách přibývá

Ženy dnes tvoří přibližně 12 procent zaměstnanců českých jaderných elektráren. Zatímco v roce 2023 jich v Dukovanech a Temelíně pracovalo 317, o rok později už 375 a v současnosti jejich počet překročil čtyři stovky. Uplatnění nacházejí v desítkách profesí napříč provozem elektráren. Pracují jako techničky, inženýrky, chemičky, fyzičky, operátorky, specialistky údržby nebo expertky na jadernou bezpečnost. Přibývají také v profesích, které byly dříve spojovány především s muži, například mezi svářeči nebo obsluhou těžké techniky.

Šest žen řídí jeřáby

Příkladem je šestice jeřábnic v Jaderné elektrárně Dukovany. Z kabin umístěných až 22 metrů

nad zemí ovládají mostové jeřáby s nosností od pěti do 125 tun. Zajišťují přesuny zařízení při údržbě, kontrolách i dalších provozních činnostech v reaktorovém sále, strojovně, na čerpací stanici a v dalších částech elektrárny. „Každé ráno se dozvíme, na který jeřáb ten den půjdeme," říká jeřábnice Lenka Kantová. „Zpočátku jsem měla respekt před těmi největšími, dnes už to nevnímám," dodává.

Práce jeřábnice vyžaduje přesnost a odpovědnost

Při práci rozhodují přesnost, zkušenost a schopnost odhadnout pohyb zavěšeného břemene. Každý přesun je předem připravený a probíhá podle stanovených postupů. U některých manipulací mají jeřábnice pod hákem desítky tun, které musí bezpečně dopravit na místo s přesností na milimetry.

Mostové jeřáby se pohybují po drahách umístěných vysoko nad pracovištěm a konstrukcí připomínají kolejová vozidla. Také cesta do kabiny vyžaduje dobrou fyzickou kondici. K některým pracovištím vedou dlouhá schodiště nebo žebříky.

Rok přípravy a sehraný tým

Jeřábnice a jeřábníci musí absolvovat odborné školení a několik měsíců praktického výcviku pod dohledem zkušených kolegů. Získat potřebný cit pro ovládání stroje a manipulaci s těžkými břemeny trvá přibližně rok. Důležitá je také spolupráce s vazačem, který připravuje břemeno a během přesunu navádí obsluhu jeřábu pomocí přesně stanovených signálů. „Vazači naprosto důvěřujeme, odpovědnost ale máme společnou. Musíme sledovat jeho pokyny i samotné břemeno," říká Lenka Kantová.

Spolupráce se školami a nabídka stáží v jaderných provozech

K rostoucímu počtu žen v jaderné energetice přispívá také dlouhodobá spolupráce ČEZ se středními a vysokými školami, odborné stáže, letní univerzity a větší zájem studentek o technické obory. Pro uplatnění v náročných provozních profesích jsou přitom rozhodující především odborné znalosti, odpovědnost, zkušenosti a schopnost týmové spolupráce.

Radek Doležal